Akkor énekelte Izrael ezt az éneket: A kútforrásról, arról énekelgetek, kútról, melyet fejedelmek ástak, a nép nemesei ásták, törvénypálcával, erős botunk támaszával. /IV. Mózes. 21.17.18.

Ünnepi zsolozsmát szeretnék most a sok millió emberének ajánlani; a rossz élet kitörésére szélágaró emberiség nagy szívére egyszerű ünnepi érzéssel szorosodjon most a Különböző oltárok körül, hogy örüljön a Kinyilatkoztatás emlékünnepén. Szent érzéseidobogtatja meg szivünket, midőn most megpillantjuk a mi földünkre tévedt halhatatlan szigetét annak a mennyei jövőben feltűnő napnak, amikor majd minden ember szívének oltárán az Egy Isten imádásának lángja fog felgyújtani. Mikor? Ki e kitűzött? Tudjuk Ti, reménykedni ilyen jövőben? Nem kívánok túlmagas ünnepélyességet, hogy szigetünkre szűrt sötét viharfelhőkbe borulva képzeljétek, melyekből csak itt-ott csak néha-néha fölvillanó fénysugár villámlik elő, hanem hogy tiszta derült égboltozatról világosságot árasztó napot kívánok csodálni a Szinyarma felett? Sokszor melyekben vendégeskedett egykor szállásait Izrael életfája, hogyszem a történet viharai ott az őserdő tudták volna ömlyd betemetni, amelyből a reménynek élelmedvét szívja fel a mely egy nemzőerő Noénak fog növekedni magasba nyúló zuhanás, hogy lombzátonyai alatt meg fogunk majd pihenhetni az egész emberiség. Nagyon nemes vagyunk míg ettől a kortól, bár a mai ünnep minthogy közelebb hozná egymáshoz az embereket, de talán soha nem volt tudatosabb a vallások körül vonalódó ellentétek, mint épp a mai napon, amikor mi itten örök törvényeinek kinyilatkoztatásán ünnepelünk. Körülvezetünkben pedig a megnyilatkozó lángnyelvek nyelvét Kiscsillag Hosanna, amely lángnyelvek 19 évszázad óta röppent szét szétszórtak kiszikkőt, s ma is csillogó kével szórnak elemünk vágalmaitat s mikor a szenvedélyes erőtlen parazsát, hogy Izrael fokozódó lángba borítsák a világot. Mi azonban az örök szerint jövő diadalában reménykedve a Szinyar zarándokunk, hogy az itten hegyére lebocsátkozott felhőkben felvillanó villámfényből vegyünk szívünkbe egy-egy szavat, mely belevésődjön életünk sötétjébe, hogy meg ne tántorodunk kétségbe, hogy megvalósuljon reményeink bámulatában is mikor kitartásunk biztosítsuk az örök igazságot: (Szó P. 7.8.9.) Énekelni fogja most ezt az örökvalót Izrael: A kútforrásról, arról énekelgetek, a kútról, melyet fejedelmeink ástak, népünk nemesei ásták, törvénypálcával, erős botunk támaszával. Ne a forrásától mindjobban távolodó folyamról szeretnétek énekelni a népek; bármily hatalmas árradattal törnek is medrükben, igazán csak "élő" élettel csak azon a szépen nyugtatt a fáradt vándornak, mely mint közelebb csak a forrásponthoz, s bármily nagy tömegben torlódjanak is kőtömbök, ha elszakad a forrástól, belezuhan a megsemmisülés tengerébe s csak üres medre marad örök szomorúságnak. De a kútforrásról, arról énekelhetek, az mi is örökre burokba tiszta vizét s fogja kiapadhatatlanul árasztani mindaddig, míg a belőle kiszívó s a szőlő elszakadt tekintélyes folyamok utolsó csöppje is bele nem ömlik a történelem örvénylő tengerébe, hogy aztán a szomorú emberiség epedő vágyakozásával keresse a tiszta forrást, melyet a Szinyar körül ástak őseink vezéri s kivájtak örök törvény pozsgavával, Izrael vikaredett életében történelemnek bizonyítékával. – Ez a fölemelő ennek hirdeti az őstörténet elbeszélése, melynek szerint az mondták a régi Bolenk [illegible] Öl Kutat ásott egykor Izrael őszapánk a Thaszy öl Könyvének megfelelően, amely kutak évre jelentik Izrael kivonulásának kialakulását a világtörténetben. – Ezért, végül, nagy élményünk kivándorlásra késztet Izrael őszapánkat, hogy Abimelek király szívében, a tibétiszerek termékeny talaján bontsa fel élete.

Kutyát bőven talált, de vizet, melyet nagyságát enyhíteni volna, nem kapott belőle. [illegible] Izrák szolgái leszállottak két a vetőy mélybe, ott kutat ástak s eleven forrásra akadtak. Amde nem tartott örömük sokáig, Abimelek szolgái megszólaltak Izrák embereit [illegible] Miénk a víz! Harczkiáltásul szavaurtek őket. Izrák nyugodtan tűrte az szónakat, de megjelölte azt a helyet, hogy kőzanépe s utódjai soha el ne felejtik: Eszek = Erőszakoskodásnak, s azután tovavonult, míg emberei ismét alkalmas vetőre nem akadtak, hol kutat ásva ismét élő forrást nyitottak meg; s amikor már bőven bőzgött a forrás, Abimelek népe innen is elűzte Izrákat, ki vizgolódás nélkül nedte fel ujból zsákfáját, de előbb megjelölte azt a helyet is emlékezteő nevével, hogy az utódok el ne felejtik a Szitna = Gyűlölködést, melyet egykor szavaurte kimélletlen erőszakkal az epedve nagyságról. Izrák vizgolódás nélkül vezette meg immár harmadszor a vándorlotot s alkalmas helyen ismét kutat ásott, melyt körül letelepedve nyugalmat élvezett, amiért is Rechoboth = Kiterjedésnek nevezte el azt a helyet, [illegible] s mert most szóla – Jó terek nyitott el számunkra az Örökkévaló. Ő volt Izrák zaklatott vándorletének fordulópontja, mert a bette alvó szolgáit Abimelek figyelmeztette, ki maga jött Izrákhoz mondván: [illegible] Szívva látjuk, hogy te véled van az Isten, ezért [illegible] Köszönjük hűl beszövetségek, miért [illegible] s mert bizony te az Örökkévaló áldotta meg. S a bette munkája alvót harott az ország minden lakójának nem kellett többé kérni a kútforrásokat, magukból fakadtak fel immár a források, amint hogy boldog örömmel tudatták Izrák emberei az öregapának egén életmunkája eredményét jelentő hírt: [illegible] Találtunk vizet! – Nem látjátok ezen elbeszélésben a tiszta képet, melyet előre festett meg a szentírás Izrael vándorlásának meg állomásairól, a jelen feladatairól s az ennek jövőjéről? Ha Izrael egén történetének első kezdetétől fogva a mennő jövőben várható kialakulásáig feltétlen életének élesen megrajzolt körvonalaiból világosan láthatjátok, hogy mindenkor a legpontosabban beválik a szentírás jóslata, hogy mindenkor szükszerűen szükségszerűséggel következett be az Isten által előre megjelölt kiskulás s ezzel most is éllott a jelen feladatainak olyatén megoldása, amint azt az örökkévalóság szemeinek szemszögéből vagyolta elénk az Szent, úgy kétely tárnadhatna meg szivetekben az ennek jövő iránt, úgy nem bizonyult ezen boldog álom megvalósulásában is, hogy elérkezik majd egy olyan korszak, amikor Izraelnek nem kell többé önfeláldozóan a szenvedés munkáját végezni forrásokat megnyitni az emberiség boldogítására, [illegible] s most telve lesznek az egész föld az Ős Isten ismeretével, mint ahogy a tengerek betöltik a vizek, amikor nem lesz szükség Kemény szikláktól fakasztani forrást, most bárhol akadunk is emberre nyomára, ott örömmel fog felkiáltani Izrák emberének kiradása: [illegible] Találtunk vizet! Nem látjátok ezen elbeszélés két fő alkalmatlan, Izrálban is Abimelekben, azon nagy ellentétnek a megtestesülését, melyet a múltban, de a jelenben is szembeállította Izraelt a többi népekkel? Izrák neve kiszakot az örökké mozgó megelégedetlenséget jelenti, Abimelek pedig „az én atyám a Király” jelentést pedig a nyers hatalomra támaszkodó erőszakosságot fejezi ki. Izrael szivébe zárta az Istent s tiszta kitűzött szent megszörödésnek csak mozdulnia kellett, ha szünet fokozat túlhaszolta a tömeg kiáltása: az én atyám a Király! Izrael szivébe zárta az Istent, a kiolthatatlan élethivatásával vándorolt szerte a nikar vitte; „az én atyám a Király” az volt a jelszó, melyhez a szidóval bármit is lehetett büntetlenül tenni; ezzel a jelszóval elillatták vallásának szigorú szakaszaitól megfosztott szertartásait, [illegible] élettevő szem vezérszóra [illegible] a nép nyerétől, dústák a forrást, melyet maga ásott; [illegible] ezen vezérszóra [illegible] állt, megvidult szabb forrásokat, tiszta kútszemek fenyőkrége szabadságban sokszor vizgolódott, tudta, hogy élethivatása e földön [illegible] hogy forrásokat nyisson meg, s tudta, hogy ha már elég bőven bőzgő a forrás, nincs tovább kell vándorlnia kietlenebb lejtőkre, élővízfakantázsa. A Thora első könyve, Bereszhit = a Teremtés könyve Izrael első állomásának, az egyptomi tartózkodásnak jellemzője, ahol a nevelés munkájában megnyitotta a tiszta istenismeret forrását, melyet ott Ének = az örökös Kinyahatatlan forrása lőn számára. A Thora második könyve Schemoth = a Szabadságra vezető vándorlás könyve pedig az egész Izrael az szétszórtságban a szétszóródás helyén, ahol megnyitotta az egész emberiség számára a tiszta kút forrását, melynek szinhelyén éppen akkor kellett tanarnia, amidőn az ókori világ alkalmassá vált a tiszta kút befogadására s amely az szétszóródás forrása lett s számára. Erre elkészítette a homi Középkor, melyet a Thora harmadik könyve jelez, a Torah Kotamim, a papok könyve, melyben Izrael papi népként megszentelő hivatást tartott fenntartott a népek kört, s Izrál harmadik kutjának neve szerint Rechoboth Kiterjedve az egész világban a lelki nemesülés forrásait nyitotta meg a szétszóratás ösmeretlen az emberiség élővizeinek minden, akik szeltek „Abimelek” az én Atyám a Király” szolgálatában álltak, bántják Izrael forrásfakasztó élővizes munkáját s fottkerekedett Izrálkot, elismertik róla „s [illegible] hogy az Örökkévaló áldotta ő s bőkezűvé tette azokat a jó terekre a jó szándékú Kornakat élveri. Szabadság Kornakat, melyet a Thora negyedik könyve jelez, a Bamidbar melyben pontosságot jelent egyen, de az dicsőségtelet tartalmazza az igazi fordulóra való bevonulásra. Ezt a negyedik Kornakat éljük mi most, tőlünk függ, hogy mi igazán dicsőségtelen-e az igazi fordulóra való bevonulás, dicsőítjük-e az ennek jövő utolsó Kornakat, a [illegible] a tiszta kút szadellan végleges uralmának idejét, vagy pedig a szabad puntosságban kell-e szívesen szenvedni szidó fogságban!? Megjelölte számunkra az örökkévaló a jelen nagy feladatait s a mi tapasztalataink is igazolják az örökkévaló vezető útmutatásának helyességét, melyet arra figyelmeztet, hogy Izrál emberei minden felé kutakat ásnak. Hiszem! Ha ünnepi örömtűzbe ma szivünket, ha igaz örömmel szemlélhetjük ma kebelünket, amidőn a Kiszabadítás emlékszappanán a kitűnek is erőtlenek rendíthetlen alapzatra condulunk, miket Isten Izrael által adott az emberiségnek, úgy a jelen szapatalatain át a jövőbe is tekintünk, melyre ma int bennünket, hogy hivatásunkat csak akkor teljesíthetjük ha álmára válunk, ha minden törekvésünkkel, szántó munkánkat szolgálunk meg számunkra Isten, álmodott forrásait fakantsuk fel környezetünkben. Ha majd minden szidó szomjúhozó szívét nyitja egész életével annak, hogy az Egyetlen Istenbe vetett tiszta kút nemesítő, nemesítő hatásával van rá, akkor lesz majd az egész emberiség szivét közös örömének ünnepe a világnak, [illegible] akkor fogja majd Izrael igazi örömünnepét szemlélni: [illegible] az örökforrásról, arról emlékezzetek, a kútforrásról, melyet Izrael elei ástak, a mi népünk nemesi vágtak, örökérvényű törvény kiszakhatatlan jogszavával, melyet évezredeken át fenntartó szomszédunk volt s melyet egyetlen biztos szomszédja fogja képezni a boldog életre vágyó emberiségnek időtlen időkig.

Ámen

RABBI-HIVATAL UJPESTEN.

.....sz.

Szerkesztő úrnak
Budapest

Ven/13/225